

Werkplan UKB-Werkgroep Auteursrecht

2025

1. Introductie

De UKB-Werkgroep Auteursrecht, voortgekomen uit het voormalige Netwerk Auteursrechten Informatiepunten Wetenschappelijk Onderwijs (NAI-WO), speelt een centrale rol in kennisdeling, professionalisering en de landelijke afstemming rond auteursrechtelijke vraagstukken. De werkgroep richt zich op de Auteursrechteninformatiepunten (AIPs) van UKB-instellingen en geassocieerde organisaties, waaronder de KNAW, de Theologische Universiteiten, de Open Universiteit en de Universiteit voor Humanistiek. Daarnaast staat de werkgroep open voor samenwerking met andere instellingen buiten UKB-verband, zoals SURF en SHB, met als doel de expertise rondom auteursrecht verder te versterken.

Doelstellingen van de werkgroep zijn:

- Het bespreken van gemeenschappelijke vraagstukken en het delen van uitkomsten.
- Het monitoren van actuele en innovatieve ontwikkelingen.
- Het bijdragen aan kennisdeling via deelname aan de redactie van Auteursrechten.nl.
- Het versterken van expertise op het gebied van workshops en presentaties.
- Het bevorderen van, anticiperen op en deelnemen aan landelijke afstemming rond EAR (Easy Access Regeling), OER (Open Educational Resources), Taverne en de Rights Retention Strategy.
- De professionalisering intern van de leden van de werkgroep en daar waar gewenst/nodig extern

De werkgroep komt vier keer per jaar bijeen en onderhoudt tussentijdse communicatie via e-mail en Teams.

2. Focus voor 2025

Om de activiteiten van de werkgroep te structureren, is gekozen voor vijf inhoudelijke thema's. Deze onderwerpen vormen de basis voor verdere verkenning en concrete acties, waarbij samenwerking met andere UKB-werkgroepen mogelijk wordt gemaakt.

2.1 Onderwijs

Scripties en auteursrecht

- Verkenning van de impact van auteursrecht op scripties (Bsc, Msc, PhD).
- Afstemming over de gevolgen van opname in scriptierepositoria.

Easy Access Regeling (EAR)

- Monitoring van ontwikkelingen rondom de EAR en het formuleren van een actieplan.

Basiskwalificatie Onderwijs (BKO)

- Inventarisatie van bestaande initiatieven om auteursrecht in de BKO op te nemen en ontwikkelen van een landelijk implementatie advies.

2.2 Onderzoek en publiceren

Persoonlijkheidsrechten

- Opleveren van een overzichtsdokument voor auteurs over persoonlijkheidsrechten: toepassing en aandachtspunten.
- Dit overzichtsdokument kan gedeeld worden met de UKB-werkgroep Research Support voor de rechten van onderzoekers als auteurs, en met de UKB-werkgroep Collectiemanagement in verband met eventuele digitaliseringsprojecten.

Tekst- en datamining (TDM)

- Samenstellen van een praktisch dokument voor onderzoekers, inclusief richtlijnen rond (Gen)AI.

2.3 Collectiemanagement

Digitaliseren van erfgoed

- Uitwerken van de Nederlandse interpretatie in artikel 15h AW van art. 5 lid 3 onderdeel Richtlijn 2001/29/EG in een bruikbaar dokument voor bibliotheken.

2.4 Open Scholarly Communication

Grenzen van Open Access

- Kennisdeling op het gebied van auteursrechtelijke wetgeving rondom Open Access.

Omgang van uitgevers met (open access) licenties

- Verkenning van licentievoorwaarden en mogelijkheden tot verbetering (evt. in samenwerking met de licenties- en Open Access-werkgroep.)

2.5 Innovatie en digitale diensten

Software

- Kennisuitwisseling omtrent ervaringen bij instellingen van de werkgroepleden. Bij dit onderwerp kan ook de werkgroep Digitale Diensten worden betrokken.

GenAI en auteursrecht

- Ontwikkelen van een toolkit m.b.t. auteursrecht en AI.
- Fungeren als klankbord voor de werkgroep en als schakel met het UKB AI-netwerk (en evt. de Information Literacy-subwerkgroep AI Literacy).

3. Professionalisering

De werkgroep stimuleert zowel interne als externe kennisuitwisseling in het kader van de ontwikkeling en professionalisering van medewerkers. Dit richt zich met name op AIP-medewerkers, maar is ook breder toepasbaar binnen de UB's en, waar relevant, daarbuiten:

- Interne samenwerking door het uitwisselen en beschikbaar maken van kennismateriaal zoals webinars, handleidingen en Library Guides.

- Externe samenwerking en uitwisseling met andere UKB-werkgroepen waar er sprake is van overlap en raakvlakken.

4. Planning en evaluatie

In 2025 ligt de focus vooral op het concretiseren van de hierboven genoemde thema's. Dit werkplan biedt een basis voor verdere ontwikkeling van de werkzaamheden van de Auteursrecht-werkgroep, evenals (meer) samenwerking binnen UKB-context.

Het mandaat van de werkgroep, vastgelegd in de goedkeuring van dit werkplan door UKB Plenair, bepaalt de kaders waarbinnen de activiteiten en projecten worden uitgevoerd. Dat biedt niet alleen duidelijkheid over de reikwijdte van de werkgroep, maar maakt het ook mogelijk om concrete actiepunten op te pakken en waar nodig subgroepen of taakgroepen in te richten. De voortgang en resultaten van deze acties worden geëvalueerd en gepresenteerd tijdens werkgroepbijeenkomsten en via documentatie.